

Водовод а.д.

Бања Лука

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ

за пословну 2018. годину

март 2019.

УВОД

Писмо акционарима	3
	4 Менаџмент
Организациона структура	5

ОПЕРАТИВНО ПОСЛОВАЊЕ

	6 Берзански профил
Људски ресурси	7
	8 Послови ЗОП и ЗНР
Производња и дистрибуција воде	11
	13 Квалитет воде и екологија
Одржавање	15
	18 Развој
Информационе технологије	22
	23 Продаја
Губици воде	26
	28 Наплата потраживања
Јавне набавке	30

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

	32 Финансијски извјештаји
Биланс успјеха са напоменама	46
	57 Инвестиције у 2018. години

ПИСМО АКЦИОНАРИМА

Поштовани акционари „Водовода“ а.д. Бања Лука,

Изуетно сам задовољан јер вам могу рећи да смо испунили своје циљеве и у пословној 2018. години, како ће вам овај Годишњи извјештај и показати. Протекла, 2018. година обиловала је изазовима, које смо са успјехом превазилазили.

Произвели смо и пустили у водоводни систем Града довољне количине хигијенски исправне воде за пиће, односно 28.490.210m³ воде, без прекида у водоснабдијевању. Нашим потрошачима града Бања Луке, општина Челинац и Лакташа, испоручено је 18.105.650m³ и при томе су губици воде смањени са 36,8% у 2017. години на 36,4% у извјештајној години.

Осим тога, у потпуно смо преузели на управљање и одржавање комплетан систем сеоских водовода, Града Бања Лука, што је само по себи велики изазов, до сада, а и у будуће.

Резултати великог броја анализа узорак воде које је спровела лабораторија Друштва, Институт за јавно здравство РС, као и институти из Републике Србије и Хрватске, показали су да наша вода за пиће у потпуности задовољава све стандарде и нормативе квалитета које су прописане Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

Друштво је успјешно пословало на финансијском плану, остваривши укупан приход у износу од 17.322.136КМ. С друге стране, укупни трошкови су износили 17.243.904КМ и повећани су за око 0,83% у односу на претходну годину, али је наше Друштво 2018. годину завршило остваривањем пословне добити од 78.232КМ.

Захвалан сам, у своје лично име и у име Управе Друштва, свим радницима и менаџменту Друштва за све остварене циљеве и постигнуте резултате у 2018. години. Такође, захвалност упућујем и Надзорном одбору и Одбору за ревизију за подршку у раду на остварењу планираних циљева, док посебно желим истаћи захвалност граду Бања Луци, као већинском акционару и свим осталим акционарима на указаном повјерењу, које ћемо и даље правдати, пословним успјесима и даљим развојем „Водовода“ а.д. Бања Лука.

Зоран Поповић

МЕНАЏМЕНТ

Сагласно са Законом о привредним друштвима, Законом о јавним предузећима и осталим законским и подзаконским актима који регулишу рад Друштва и Статутом Друштва, Друштво чине:

Представник капитала Града Бања Лука:

- Петар Билчар, дипл. екон.

Скупштина акционара:

- Биљана Симовић-Марјановић, дип.правник, предсједник Скупштине акционара,

Надзорни одбор:

- Винка Вученовић, дипл. екон., предсједник,
- Младен Врећо, дипл. екон., члан,
- Радован Мајкић, дипл. инж. маш., члан,
- Огњен Јанковић, дипл. екон., члан,
- Мр Љиљана Амићић Глигорић, дипл. екон., члан.

Управа Друштва:

- Зоран Поповић, дипл. инж. шумарства, директор,
- Даријо Купрешак, дипл. инж. грађевине, извршни директор за техничке послове,
- Боран Босанчић, дип. правник, извршни директор за правне послове,
- Чедо Шеварика, дипл. екон., извршни директор за економски развој, стратешко планирање и анализу,
- Др Перица Рајчевић, дипл. екон., извршни директор за економске послове.

Одбор за ревизију:

- Др Зоран Бабић, дипл. екон., предсједник,
- Далибор Пухало, дипл. правник., члан,
- Јелена Пољашевић, доц. др., члан.

Директор одјељења интерне ревизије:

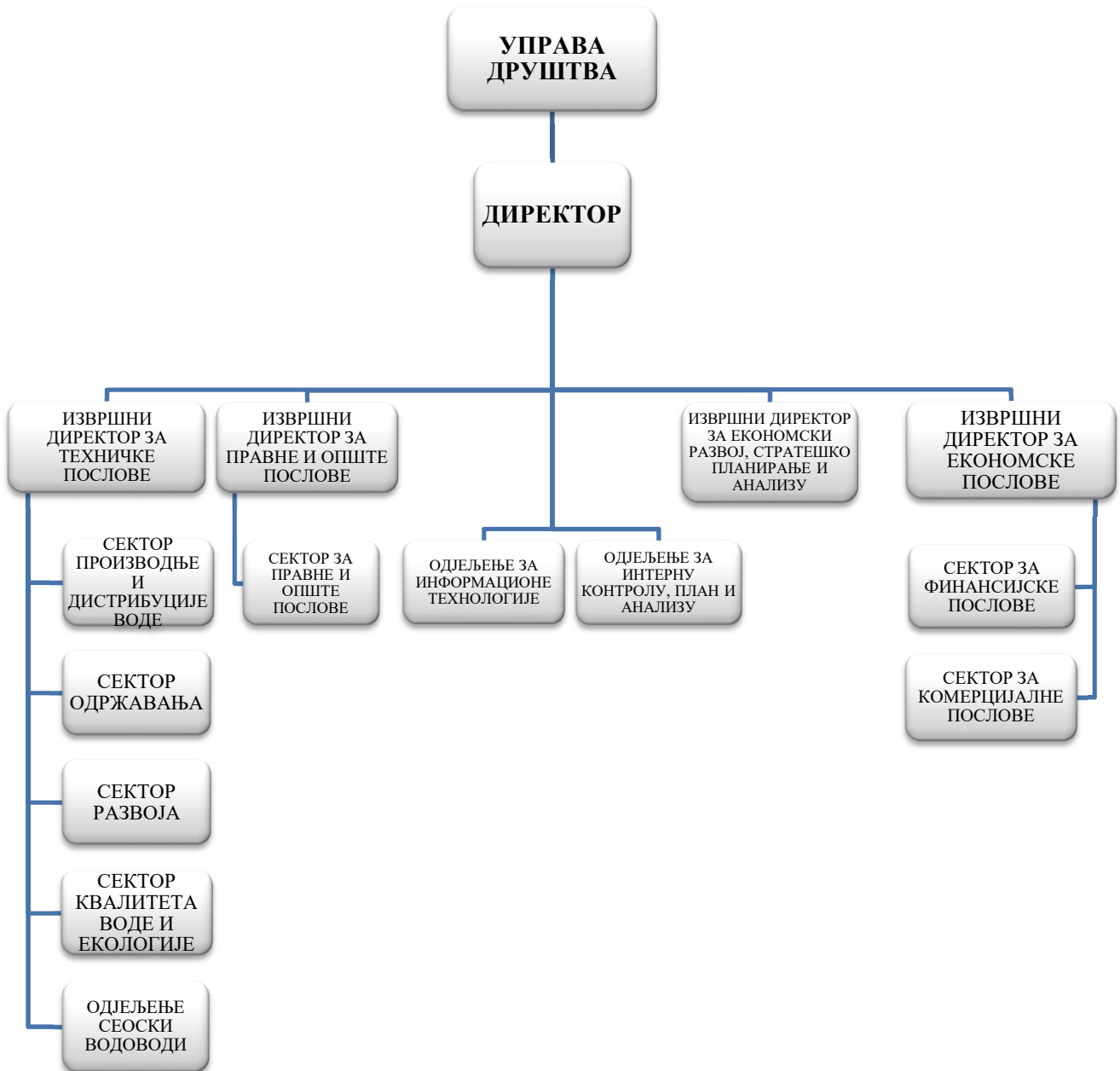
- Милорад Недимовић, дипл. екон.

Интерни ревизор:

- Јелена Јокић, дипл. екон.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

БЕРЗАНСКИ ПРОФИЛ

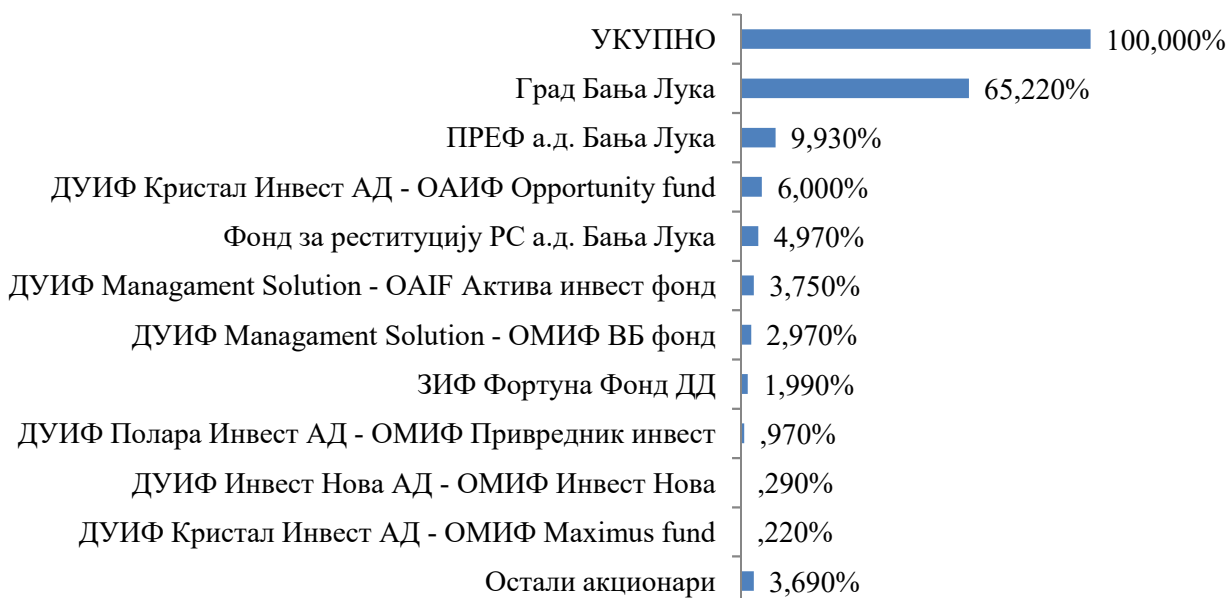
„Водовод“ а.д. Бања Лука послује као акционарско друштво, са основним капиталом од 35.655.181 КМ, подјељеним на 35.655.181 акција, номиналне вриједности 1КМ од 18.08.2005. године, и до данас акције Друштва котирају на службеном берзанском тржишту.

На сједници Комисије за котацију Бањалучке берзе, која је одржана 21.12.2018. године, разматран је захтјев за проширење котације по основу повећања основног капитала, 2. емисија акција - понуда за квалификованог инвеститора (221.020 акција, номиналне вриједности 1,00 КМ). Одлучено је да емитент испуњава услове и да је поднио неопходну документацију у складу са Правилима Бањалучке берзе. Број акција емитента Водовод а.д. Бања Лука је са 35.434.161 повећан на 35.655.181.

Акционари имају лична и имовинска права по основу власништва над акцијама, а ризик носе до висине својих акционарских улога. Свака акција носи право на један глас. Ознака емитента у берзанском систему трговања Бањалучке берзе је VDBL-R-A.

<i>VDBL-R-A</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
Промет у КМ	0,00	808,07
Просјечна цијена	0,500	0,3135
Цијена на дан 31.12.	0,500	0,224
Промјена цијене	0,00%	44,00%

Десет највећих акционара Друштва у 2018. години:

ЉУДСКИ РЕСУРСИ

У току 2018. године у Друштву је било запослено 356 радника.

Квалификациона структура запослених:

СТРУЧНА СПРЕМА	2018	
	Радници	Учешће
ВСС	72	20,2%
ВС	7	2,0%
ССС	82	23,0%
ВКВ	58	16,3%
КВ	93	26,1%
ПК	38	10,7%
НК	6	1,7%
УКУПНО	356	100,00%

Са високом стручном спремом, уз додатне титуле, запослено је 72 радника или 20,2%, од укупног броја запослених радника. Највише запослених је КВ радника и они чине 26,1% укупно запослених, затим 82 радника са ССС или 23%.

У Друштву је запослено 98 жена које чине 27,53% укупног броја запослених.

Старосна структура показује да највећи број запослених има преко 50 година, односно 153 радника или 43%, а најмањи број има испод 30 година, односно 7,3%.

Стратешки циљ: Праћење и примјена позитивних прописа

Оперативни циљеви	Активности	Мјера реализације	Одговоран	Потребни ресурси	Реализовано од 31.12.2018.
Доношење одлуке о избору	Провођење поступка избора органа управљања на надлежним органима	-	Директор сектора и надлежни органи	Кадровски	Реализовано изузев избора Директора Одјељења за интерну ревизију
Подршка у наплати потраживања заједно са СФП	Подношење приједлога за извршење	2.000	Директор сектора	Кадровски	296
	Покретање поступка медијације	100			40
	Подношење правних лијекова пред надлежним органима	По потреби			17
Подношене стечајне пријаве					3
Подносено прекршајних пријава					35

ПОСЛОВИ ЗОП-а И ЗНР-а

Проводећи прописане законе из области заштите од пожара и заштите на раду, спроведене су све неопходне активности, чиме су планирани оперативни циљеви успјешно остварени у 2018. години.

Стратешки циљ бр.1: Послови заштите на раду

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Лична и заштитна средства и опрема, спецификација у плану одјељења	Набавка личних и заштитних средстава и опреме за љетњи и зимски период	Једна набавка	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	50%
Преглед и испитивање електро и громобранске инсталације	Преглед и испитивање електро и громобранске инсталације на свим локацијама друштва	Једна набавка	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Испитивање вентила сигурности посуда под притиском	Испитивање вентила сигурности посуда под притиском	Један преглед (13 комада)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Преглед и испитивање електроизолационих рукавица и чизама	Преглед и испитивање електроизолационих рукавица и чизама за рад при високом напону	Два прегледа (четири пара рукавица и четири пара чизама)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Преглед и испитивање високонапонског индикатора	Преглед и испитивање високонапонског индикатора	Један преглед	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Ревизија елабората за бенифицирана радна мјеста	Ревизија елабората за бенифицирана радна мјеста	Један елаборат	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Санитарни преглед радника	Санитарни преглед радника	Два прегледа (131 радник)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Систематски и периодични преглед радника који раде на радним мјестима са повећаним ризиком	Систематски и периодични преглед радника који раде на радним мјестима са повећаним ризиком (160 радника)	Један преглед (160 радника)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Баждарење аутомата за точ. горива	Баждарење аутомата за точ. Горива (2 комада)	Један преглед	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%

ОПЕРАТИВНО ПОСЛОВАЊЕ

Преглед и испитивање услова радне средине за зимски период и испитивање хемисјких и физичких штетности	Преглед и испитивање услова радне средине за зимски период и испитивање хемисјких и физичких штетности	Један преглед	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Систематски преглед радница (гинеколошки преглед)	Систематски преглед радница	Један преглед (60 радница)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Испитивање МСА апарата	Испитивање МСА апарата	Један преглед (3 комада)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%

Стратешки циљ бр.2: Послови заштите од пожара

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Преглед и испитивање вањске и унутрашње хидрантске мреже	Преглед и испитивање вањске и унутрашње хидрантске мреже (60 комада)	Један преглед (60 комада)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Преглед противпожарних апарата	Преглед противпожарних апарата	Два прегледа (150 комада)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Испитивање ватродојавног система	Испитивање ватродојавног система	Један преглед (120 комада)	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Чишћење димњака на локацији Извориште воде у Новоселији	Чишћење димњака на локацији Извориште воде у Новоселији	Један преглед	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%

Стратешки циљ бр.3: Управљање отпадом и екологија

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Мјерење буке у ул. Живојина Мишића бр. 24 и на локацији извођења теренских радова	Мониторинг на основу еколошке дозволе	Једно мјерење	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Мјерење квалитета отпадних вода у ул. Живојина Мишића бр. 24	Мониторинг на основу еколошке дозволе	Једно мјерење	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Контрола квалитета отпадних вода на локацији Извориште воде у Новоселији	Мониторинг на основу водне дозволе (четири пута у току нове године)	Четири мјерења	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	80%
Чишћење сепаратора на бензинској пумпи на локацији у ул. Живојина Мишића бр. 24	Чишћење сепаратора на бензинској пумпи на локацији у ул. Живојина Мишића бр. 25	Два чишћења	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	100%
Израда еколошке дозволе на локацији у Ул. Живојина Мишића бр.24	Продужење еколошке дозволе на локацији у Ул. Живојина Мишића бр.24	Једна набавка	Послови ЗНР и ЗОП	Финансијски	50%

ПРОИЗВОДЊА И ДИСТРИБУЦИЈА ВОДЕ

Укупна произведена и испоручена количина воде у Водоводни систем Града у 2018. години износила је **28.490.210m³**. Тако је Друштво у потпуности задовољило потребе свих својих корисника за хигијенски исправном водом за пиће, без прекида у водоснабдијевању.

Производња воде по системима, у 2018. у l/s:

<i>Производња воде</i>	<i>l/s</i>
Фабрика воде	639
Бунарски систем	280
"Суботица"	20
УКУПНО	939

За производњу воде у 2018. години употребљено је 263.942kg Al-сулфата и 43.687kg течног хлора. За потребе производње и дистрибуције, утрошено је 14.960.533kWh електричне енергије без Сеоских водовода, односно, за производњу и дистрибуцију 1m³ воде, утрошено је 0,525kWh електричне енергије.

Потрошња ел. енергије за Сеоске водоводе (систем Бањица задња 4 мјесеца) износи 1.546.505kWh, тако да укупна потрошња ел. енергије у 2018. години износи 16.507.038 kWh.

Стратешки циљ бр.1: Производња хигијенски исправне воде за пиће

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Производња воде	Рад постројења ППН 1	28.000.000 m ³ хигијенски исправне воде за пиће	Директор сектора	Материјални и кадровски	29.694.631 m ³ (106%)
	Рад постројења ППН 2				
	Рад бунарског система				
	Рад изворишта Суботица				

ОПЕРАТИВНО ПОСЛОВАЊЕ

Дистрибуција воде	Дистрибуција у I, II и III висинску зону	Дистрибуција 28.000.000 m ³ хигијенски исправне воде за пиће	Директор Сектора производње, Помоћник Дир. Сек. Производње и Шеф Производње	Материјални и кадровски	29.694.6631 m ³ (106%)
Инвестициона улагања	Реализација инвестиционог улагања ТС Сирова вода и ПС Сирова вода	Извршене инвестиције у реконструкцију	Директор Сектора производње, Шеф Одржавања и Шеф Производње	Финансијски, кадровски и материјални	0%

Стратешки циљ бр.2: Дистрибуција произведене хигијенски исправне воде за пиће

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Одржавање постројења и објеката	Одржавање постројења производње воде	Извршено планирано одржавање	Директор Сектора производње, Шеф Одржавања и Шеф Производње	Материјални, финансијски и кадровски	100%
	Одржавање постројења дистрибуције воде	Извршено планирано одржавање	Директор Сектора производње, Шеф Одржавања и Шеф Производње	Материјални, финансијски и кадровски	100%
	Одржавање објеката и заштитних зона	Извршено планирано одржавање	Директор Сектора производње и Шеф Производње	Материјални, финансијски и кадровски	100%
	Одржавање постројења сеоских водовода	Извршено планирано одржавање	Директор Сектора производње и помоћник Директора Сек. Производње	Материјални, финансијски и кадровски	50%

КВАЛИТЕТ ВОДЕ И ЕКОЛОГИЈА

Контрола квалитета воде за пиће у физичко–хемијском и микробиолошком погледу у 2018. години, за оба водоводна система (градски водовод – извориште "Новоселија" и водовод "Суботица") се континуирано проводила у лабораторијама Друштва у Сектору квалитета воде и екологије према Плану Сектора усаглашеном са Рјешењем надлежне здравствено–санитарне инспекције, а у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће Сл.гл.РС бр.40/03 и Правилником о здравственој исправности воде за пиће Сл.гл.РС бр.75/15, који је у примјени од октобра мјесеца.

Јавно–здравствена контрола у физичко–хемијском и микробиолошком погледу се континуирано проводила у ЈЗУ РС Институт за јавно здравство Бања Лука.

Стратешки циљ бр.1: Контрола квалитета воде

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Хемијска контрола воде	Интерна контрола: основни и периодични прегледи	4.800 узорака	Водећи послови	Кадровски, материјални	5.000 узорака ⁽¹⁾ (104%)
	Јавноздравствена контрола - основни прегледи и периодични прегледи	3.000 узорака	Директор сектора	Финансијски	2792 узорка (93%)
Микробиолошка контрола воде	Интерна контрола: основни преглед	4.770 узорака	Водећи послови	Кадровски, материјални	4.897 узорака ⁽¹⁾ (103%)
	Јавноздравствена контрола - основни прегледи	3.000 узорака	Директор сектора	Финансијски	2792 узорка (93%)
Биолошка контрола воде	Сирова вода и полупроизводи	6 узорака	Директор сектора	Финансијски	2 узорка ⁽²⁾ (33%)
	Вода за пиће - биолошки индикатори за процјену квалитета	24 узорка	Директор сектора	Финансијски	10 узорака ⁽²⁾ (42%)
Паразитолошка контрола воде	Вода за пиће - паразитолошка анализа	6 узорака	Директор сектора	Финансијски	10 узорака ⁽³⁾ (167%)
Радиолошка контрола	Узорак сирове воде	2 узорка	Директор сектора	Финансијски	6 узорака ⁽³⁾ (300%)

ОПЕРАТИВНО ПОСЛОВАЊЕ

Вирусолошка контрола	Узорак сирове воде	Према индикацијама	Директор сектора	Финансијски	0 ⁽²⁾
Дезинфекција и санитарна контрола	Санитарни надзор: резервоари, код радова на мрежи, систематско испирање вододовне мреже по годишњем плану и сл.	Континуирано	Водећи послови	Кадровски, финансијски, материјални	1.304
	Атести према интензитету изградње				34
	Санитарни надзор над дератизацијом канализационе мреже и објекта	2 пута (прољеће и јесен)			2 (100%)
Екологија	Надзор над зонама санитарне заштите	350 пута	Водећи послови	Кадровски, финансијски, материјални	362 (103%)
	Сарадња са институцијама у циљу превенције заштите изворишта код инспекција	Континуирано			4
	Еколошки надзор над акцидентима	Континуирано			4

Напомене:

(1) Одступање се односи на ванредне узорке због извођења радова на мрежи, као и на узорковање са локалних водоводних система.

(2) Није било индикација.

(3) Укључено узорковање локалних водоводних система.

ОДРЖАВАЊЕ

У Сектору одржавања обављају се послови и задаци константног одржавања погонске исправности и функционисања водоводног и канализационог система. Наведене активности су се спроводиле и у 2018. години и тако доприносиле добром остварењу стратешких циљева.

Стратешки циљ бр.1: Одржавање и изградња водоводне и канализационе мреже и прекопа

Оперативни циљеви	Активности	Мјера реализације	Одговоран	Потребни ресурси	Реализовано од 31.12.2018.
Одржавање и изградња водоводне мреже	Квар у водомјерном шахту	1.000 ком	Директор сектора и руководиоци групе за одржавање и изградњу водоводне мреже	Кадровски, финансијски и материјални	1027 (103%)
	Квар у линијском шахту	100 ком			59 (59%)
	Квар на главној линији	250 ком			270 (108%)
	Квар на кућним прикључцима	500 ком			434 (87%)
	Израда кућних прикључака:				
	Физичка лица	750 ком			707 (94%)
	Правна лица	50 ком			55 (110%)
	Интервенције, обилазак терена	600 ком			616 (103%)
	Одвоз воде цистернама:				
	Физичка лица	50 ком			31 (62%)
	Правна лица	15 ком			10 (67%)
	Цивилна заштита	100 ком			130 (130%)
	Изградња и реконструкција водоводне мреже	1 km			3 (300%)
Одржавање и изградња канализационе мреже и прекопа	Одржавање прекопа: Асфалтирање прекопа	2.000 м ²	Подизвођач	Кадровски, финансијски и материјални	1.455 ⁽¹⁾ (73%)
	Обрезивање прекопа	2.500 м ²	Директор сектора, Шеф грађ. послова за изградњу и одржавање канализационе		487 ⁽¹⁾ (19%)
	Бетонирање прекопа	2.000 м ²			1.405 ⁽¹⁾ (70%)
	Досипавање прекопа	20 м ²			23 (115%)
	Одржавање канализације:				

ОПЕРАТИВНО ПОСЛОВАЊЕ

Санација колектора канализације	15 ком	мреже и одржавање прекопа	11 (73%)
Интервенције на канализационој мрежи	350 ком		334 (95)
Израда прикључака	5 ком		13 (260)
Црпљење фекалија	30 ком		105 (350%)
Санација шахтова са уградњом нових поклопаца	5 ком		6 (120%)
Санација шахтова са уградњом постојећих рамова и поклопаца	10 ком		30 (300%)
Уградња ливено гвоздених поклопаца	10 ком		12 (120%)
Уградња лимених поклопаца	25 ком		8 (32%)
Израда и уградња дрвених поклопаца	25 ком		20 (80%)
Издизање шахтова	15 ком		8 (53%)
Израда нових шахтова	15 ком		0
Ручно чишћење шахтова	2 ком		1 (50%)
Прање и чишћење шахтова цистернама	70 ком		46 (66%)
Постављање хидрантских капа са рамом и издизањем	3 ком		3 (100%)
Постављање хидрантских капа	5 ком		10 (200%)
Прање улица	7.000 м ²		4.400 ⁽²⁾ (63%)
Планско чишћење канализације	15 км		2,1 ⁽³⁾ (14%)
Чишћење и одржавање БОТИП 500 ЕС	2 ком		1 (50%)
Израда хидрантских капа од челичног лима	5 ком		5 (100%)
Чишћење и снимање канализационе мреже:			
за потребе Друштва	15 km		2,1 ⁽³⁾ (14%)
за потребе трећих лица	5 km		2,15 ⁽³⁾ (43%)

Напомене:

- (1) Количине које су претпостављене нису реализоване јер се избегавало оштећење асфалтних површина;
- (2) Прање улица није у претпостављеној количини јер већина кварова и изградње водоводне и канализационе мреже није било у асфалтним површинама;

(3) Радови на чишћењу и снимању канализационе мреже нису реализовани због квара на специјалном возилу за снимање канализационе мреже, честих интервенција на црпним станицама за канализацију и честих интервенција на канализационој мрежи као и временских непогода.

Стратешки циљ бр.2: Одржавање механизације, сервисирање и баждарење водомјера

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано од 31.12.2018.</i>
Одржавање механизације, основних средстава и ситног инвентара	Радови на путничким аутомобилима	300 ком	Директор сектора, Шеф машинских послова и Шеф механизације	Кадровски, материјални и финансијски	343 (114%)
	Радови на ситној механизацији	50 ком			46 (92%)
	Радови на камионима и виљушкарима	600 ком			422 (70%)
	Радови на багерима	100 ком			113 (113%)
	Браварско заваривачки радови	100 ком			87 (87%)
Сервисирање и баждарење водомјера	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 13мм	4.000 ком	Директор сектора, Шеф машинских послова и Шеф одјељење за испитивање водомјера	Кадровски и материјални	3592 (90%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 20мм	950 ком			902 (95%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 25мм	130 ком			104 (80%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 30мм	50 ком			47 (94%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 40мм	25 ком			30 (120%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 50мм	100 ком			45 (45%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 65мм	2 ком			1 (50%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 80мм	60 ком			33 (55%)
	Сервисирање и баждарење водомјера Ø 100мм	10 ком			15 (150%)
Сервисирање и баждарење водомјера Ø 150мм	4 ком	10 (250%)			

РАЗВОЈ

Пословима пројектовања, израдом понуда и сагласности, радом геодетске службе, радом на индивидуалним прикључцима и осталим радним активностима Сектора развоја, генерише се важна техничка подршка основној дјелатности Друштва.

Стратешки циљ бр.1: Развој водоводне и канализационе мреже

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Пројектовање цјевовода водоводне и канализационе мреже (израда техничке документације за нове цјевоводе и документације за реконструкцију)	Обилазак терена	2.700 метара	Директор сектора развоја	Кадровски и материјални	9.156,4 (339%)
	Геодетско снимање	2.700 метара	Директор сектора развоја		9.156,4 (339%)
	Израда техничке документације	2.700 метара	Директор сектора развоја		9.156,4 (339%)
	Надзор над извођењем	2.700 метара	Директор сектора развоја		3.053 (113%)
Издавање сагласности и мишљења, предрачуна и калкулација	Запримање захтјева	920 комада	Директор сектора развоја	Кадровски	1.079 (117%)
	Анализа предате документације	920 комада	Директор сектора развоја	Кадровски	1.079 (117%)
	Издавање сагласности и мишљења, предрачуна и калкулација	920 комада	Директор сектора развоја	Кадровски и материјални	1.079 (117%)
Послови пројектовања прикључака на водоводну и канализациону мрежу стамбено пословних, пословних и индивидуалних објеката	Запримање захтјева	990 комада	Директор сектора развоја	Кадровски	1.155 (117%)
	Анализа предате документације	990 комада	Директор сектора развоја	Кадровски	1.128 (114%)
	Излазак на локацију	990 комада	Директор сектора развој	Кадровски и материјални	1.128 (114%)

	Израда пројекта прикључка и предмјера радова	840 комада	Директор сектора развоја	Кадровски и материјално	780 ⁽¹⁾ (93%)
Развој ГИС базе водоводне и канализационе мреже	Унос водоводне и канализационе мреже	30 km	Директор сектора развоја	Кадровски	41 ⁽²⁾ (137%)
	Унос објеката на мрежи	4 комада	Директор сектора развоја	Кадровски	15 ⁽³⁾ (375%)
	Повезивање ГИС и ПИС базе података	1.500 комада	Директор сектора развоја	Кадровски	736 ⁽⁴⁾ (49%)
	Контрола адреса	1.500 комада	Директор сектора развоја	Кадровски и материјално	736 ⁽⁴⁾ (49%)
Пројект успостављања регионалне платформе за бенчмаркинг	Прикупљање података	Зависи од ЕВС-а	Координатор за Друштво	Кадровски и материјални	Завршено
	Анализа и валидација	Зависи од ЕВС-а	Координатор за Друштво	Кадровски	Завршено
	Нацрт извјештаја	Зависи од ЕВС-а	Координатор за друштво и за регионалну платформу	Кадровски	Завршено
	Радионица	Зависи од ЕВС-а	Координатор за друштво и за регионалну платформу	Кадровски и финансијски	Завршено
	Коначни извјештај	Зависи од ЕВС-а	Координатор за друштво и за регионалну платформу	Кадровски	Завршено

Напомене:

(1) Реализација 93%, овде су приказани предмети за које су издате фактуре, извршена уплата и отворени радни налози, постоји предмети који су обрађени, а странке нису извршиле уплате;

(2) Због припрема везаних за хидраулички модел премашен је план, осим наведеног уноса у ГИС у посебну базу података која се формира за локалне водоводе унесено је мрежа у дужини од 681 километар;

(3) Ово су објекти који су унесени у базу података која се формира за сеоске водоводе;

(4) Реализације је мања због активности око сеоских водовода.

Стратешки циљ бр.2: Смањење губитака на водоводној мрежи

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 30.06.2018.</i>
Систематско откривање и отклањање губитака у систему водоснабдијевања	Дефинисање зона рада	3 зоне	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавања	Кадровски	5 зона (167%)
	Мјерења на терену	3 зоне	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавања	Кадровски, материјални и финансијски	5 зона (167%)
	Анализа мјерења и потрошње становништва	3 анализе	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавања	Кадровски	5 анализа (167%)
	Израда завршног извјештаја	1 извјештај	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавања	Кадровски и материјални	1 извјештај
Откривање нелегалних потрошача	Дефинисање зоне рада	Рубна подручја	Директор СКП, СФП и сектора развоја	Кадровски	Завршено
	Обилазак терене и лоцирање потрошача	минимално 500 домаћинстава	Директор СКП, СФП и сектора развоја	Кадровски и материјални	1500 (300%)
	Обавјештавање потрошача о активностима	500	Директор СКП, СФП и сектора развоја	Кадровски и материјални	892 ⁽⁹⁾ (178%)
	Подношење захтјева	500	Директор СКП, СФП и сектора развоја	Кадровски	892 (178%)
	Реализација прикључка	400	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавања	Кадровски и материјални	707 (177%)
Подјела мреже на зоне билансирања са израдом и опремањем мјерених мјеста	Дефинисање нових зона мјерења	7 комада	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавања	Кадровски	Завршено

	Израда мјерних мјеста	7 комада	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавање	Кадровски, материјални и финансијски	Завршено
	Набавка опреме	7 комада	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавање	Финансијски	Није реализовано ⁽⁸⁾
	Монтажа опреме	7 комада	Директор сектора развоја и Директор сектора одржавање	Кадровски и материјални	Није реализовано ⁽⁸⁾
Израда хидрауличког модела водоводне мреже	Уговарење и почетак реализације	Потписивање уговора и извјештаји о напретку	Директор сектора развоја	Кадровски и материјални	Није реализовано ⁽⁷⁾
Контрола исправности водомјера са замјеном предимензионисаних водомјера	Анализа комерцијалне базе података	20 % анализе	Директори сектора	Кадровски	10% ⁽⁵⁾
	Замјена водомјера по техничким рјешењима	19 комада	Директор сектора за комерцијалне послове	Кадровски, материјални и финансијски	25 комада ⁽⁶⁾ (132%)

Напомене:

- (5) Мање активности због сеоских водовода;
- (6) Замјењени секундарни водомјери у једној згради;
- (7) Договорено да се крене у реализацију 2019. године;
- (8) У 2018. години нисмо набављали мјерну опрему;
- (9) Узете су у обзир све активности и на јавном и на локалним водоводима.

ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Стратешки циљеви одјељена за ИТ за 2018. годину су се односили на припреме за пресељење и миграцију података у нову зграду.

Како до пресељења у 2018. години није дошло, остварена је реализација од 0% за постављене циљеве.

ПРОДАЈА

У 2018. години, Друштво је испоручило крајњим потрошачима, 18.005.650m³ воде, док је остварено одвођење отпадних вода на нивоу од 8.132.219 m³. Остварење стратешких и оперативних циљева Сектора за комерцијалне послове:

Стратешки циљ бр. 1: Контрола и обрачун потрошње воде

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
КОНТРОЛА ПОТРОШЊЕ ВОДЕ	Израда терминског мјесечног плана читавања потр. воде	12	Шеф сл. Продаје	Матична база података	12 (100%)
	Контрола потрошње воде	240.000	Референт на вод. пос.; шеф Сл.продаје	Возила, читачке листе/псиони	283.873 (118%)
	Додатне контроле	2.450	Референт на вод.пос.; аналитичар	возила, пумпе, радни алат.	2.923 (119%)
УНОС И ОБРАЧУН	Израда терминског мјесечног плана уноса и обрачуна	12	Шеф сл. Продаје	Матична база података	12 (100%)
	Унос и обрада података о стању на водовод.прикљ.	282.000	Шеф сл.продаје, аналитичар	Матична база података, унешене читачке листе	324.178 (115%)
	Ликвидирање и књижење обрађених читачких листа	220	Шеф сл.продаје, аналитичар	Матична база података, унешене читачке листе	215 ⁽¹⁾ (97%)
	Обрада потрошача са увећаном потрошњом по основу квара	1.000	Шеф сл.продаје, Рефер. за вод. Посл. за обрач.	Матична база података, читачка листа	1.156 (116%)
АЖУРИРАЊЕ МАТ.	Ажурирање података о потрош. на основу претходне контроле	350	Шеф сл.продаје, аналитичар	Матична база података	358 (102%)

ОПЕРАТИВНО ПОСЛОВАЊЕ

ЕВИДЕНЦИЈЕ	Отварање обрачунског периода	12	Одјељење инфо тех	Матична база података	12 (100%)
АНАЛИЗА И ИЗВЈЕШТАЈ	Анализа обрачуна потрошње воде	12	Шеф сл. Продаје, референт продаје	Матична база података	12 (100%)
	Извјештај о претходном обрачуну	12	Шеф сл. Продаје	Матична база података	12 (100%)
РЕКЛАМАЦИЈЕ	Рекламације по основу тех. неисправности на прикључку	350	Шеф сл. Продаје, Реф. на пријему реклам о тех. Неис.	Матична база података	390 (111%)
	Рекламације на обрачун	4.100	Шеф сл. Продаје, рефер. На пријему реклам.	Писмене рекламације, мат. база података	5.111 (125%)
	Статусне промјене на водоводном прикључку	1.400	Шеф сл. продаје, Реф.на посл. статус. промјена	Захт. за статусн.промје.; мат. база података	1.751 (125%)
ДОСТАВА УГОВОРА	Припрема и спровођење уговора	10.000	Шеф сл. продаје, Реф.на посл. статус. промјена	Матична база података	6.296 (63%)
	Достава уговора	10.000	Реф.на посл. статусних промјена и достављач	Образац уговора	6.296 63%)

Напомена:

(1) Унос и обрачун, ставка 6. ликвидирање и књижење обрађених читачких листа: укупно активних читачких листа има 215, зависно од циклуса и динамике читања разних категорија потрошача за првих 6 мјесеци 2018. године предмет обраде су биле 602 читачке листе.

Стратешки циљ бр. 2: Интервенције и редовне замјене водомјера

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
РЕДОВНЕ ЗАМЈЕНЕ ВОДОМЈЕРА	Израда мјесечног плана редовних замјена у дефинисаним зонама	12	Шеф. сл прод, реф. на вод. посл. план зам. водомјера	Матична база података, годишњи план замјена	12 (100%)
	Извршење редовних замјена водомјера	7.000	Реф. на вод. посл.план.замј. водомј; водоинстал.	Кадровски и материјални	4.665 (67%)
ХИТНЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ НА ВОД. ПРИКЉ.	Припрема и издавање налога за хитне интервенције	2.600	Шеф. сл прод, реф. на вод. посл.надзора на прикљ.	Матична база података; читачка листа	1.666 (64%)
	Интервенције на прикључцима	1.000	Реф. на вод. посл.план.замј. водомј; водоинстал.	Водомјери, возила, алат.	768 (77%)

Стратешки циљ бр.3: Легализација потрошача

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
ЕВИДЕНЦИЈА И ЛЕГАЛИЗАЦИЈА НЕЛЕГАЛНИХ ПОТРОШАЧА	Вођење, ажурирање и припрема евиденције нелегалних потрошача, дефинисање зоне рада, обилазак терена и лоцирање потрошача, обавјештавање и легализација	400	Шеф сл.продаје, референт на вод.пос. референт продаје	Матична евиденција	565 (141%)

ГУБИЦИ ВОДЕ

Активности Друштва су у 2018. години, биле усмјерене на наставак реализације програма систематског откривања и отклањања губитака на систему водоснабдијевања Града. У току 2018. године укупни губици су смањени са 36,8% у претходној години на 36,4%.

Обрачун губитака у систему водоснабдијевања у 2018. години (у m³):

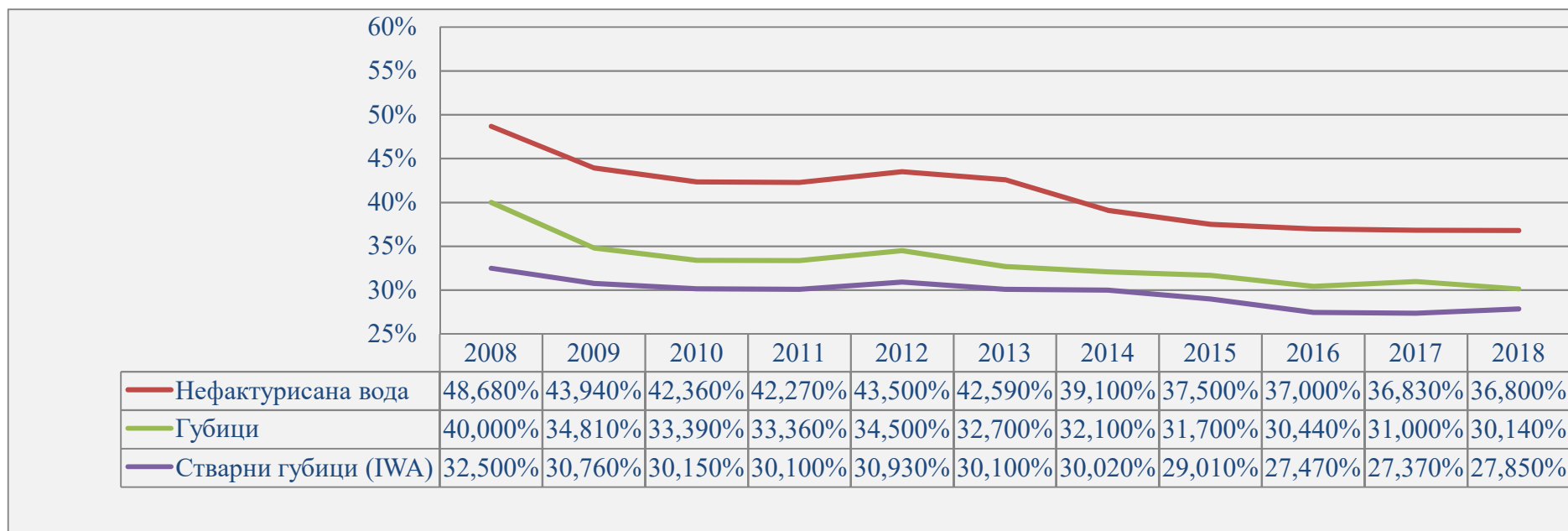
Испоручена вода у систем	Овлашћена потрошња	Испоручена вода потрошачима	Испоручена вода потрошачима 18.005.650,00	Испоручена вода потрошачима 18.005.650,00
	19.611.250,00	Нефактурисана овлашћена потрошња	18.005.650,00	
1.605.600,00			Нефактурисана измјерена потрошња 890.600,00	Нефактурисана вода 10.484.560,00
		Нефактурисана неизмјерена потрошња 715.000,00		
Губици воде		Привидни губици	652.000,00	
	Грешке у мјерењу 395.000,00			
8.587.000,00	Стварни губици	7.935.000,00	Цурења на доводима и мрежи	
			Цурења на преливања на објектима	
			Цурења на прикључцима прије водомјера	
28.490.210,00	30,14%	27,85%	36,80%	

Смањење укупних губитака за 0,4%, Друштво посматра позитивно, узимајући у обзир да су смањењења губитака у системима који имају губитке испод 40%, могућа максимално до 5%.

У нефактурисаној количини од 10.484.560m³ воде, 8.587.000m³ или 81,90% чине губици воде, а 1.605.600m³ или 15,31% чини нефактурисана овлашћена потрошња.

Кретање нефактурисане потрошње, губитака и стварних губитака на мрежи у последњих 10 година:

Тренд смањења губитака је видљив и резултат је напора Сектора одржавање и Сектора развој, али ово свакако не значи да није потребно предузети све могуће активности у оквиру постојећих могућности како би се још смањили губици.

НАПЛАТА ПОТРАЖИВАЊА

У извјештајној години Друштво је обављало редовне активности везане за наплату воде, као и активности употребе система опомена и искључења како би се остварио стратешки циљ и остварење укупне наплате на нивоу од **103,39%** (планирани ниво је био 99%).

Стратешки циљ бр.1: Подићи ниво наплате на планирани 99% и задржати у 2018. години.

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
У 2018. години остварити ниво наплате у износу од 99 %	Искључења	600	Директор сектора, Шеф службе наплате	Финансијски, кадровски и материјални	3052 (509%)
	Опомене	5.000			3959 (79%)
	Тужбе	1.500			187 (12%)
	Прекршајне пријаве	500			
Наплата потраживања у року доспијећа	Искључење	600	Директор сектора, Шеф службе наплате	Кадровски и материјални	3.052 (587%)
	Опомена	10.000			Опомене су на рачуну
	Контрола рока плаћања	Сви потрошачи			Редовно се прате уплате за све категорије
Припреме за испостављање рачуна за сваки стан у ЗЕВ и КС	Попис станова	50% потрошача	Директор сектора, Шеф службе наплате	Кадровски и материјални	Није било активности
	Попис броја чланова домаћинства	50% потрошача			Није било активности
	Координација са благајницима из КС и ЗЕВ	50% потрошача			Није било активности

Укупна наплата потраживања по категоријама у 2018. години:

<i>Категорије потрошача</i>	<i>Фактурисано</i>	<i>Наплаћено</i>	<i>%</i>
ШП	5.973.676,85	6.037.741,86	101,07%
ЗЕВ/КС	4.562.853,35	4.473.376,20	98,04%
МП	2.076.978,12	2.148.620,40	103,45%
ДП/Установе и институције	3.508.305,13	4.008.725,79	114,26%
УКУПНО	16.121.813,45	16.668.464,25	103,39%

Укупан ниво наплате у 2018. (103,39%) обухвата наплату текућих и старијих потраживања Друштва.

Највиши ниво наплате је остварен у категорији ДП/Установе и институције – 114,26%, а најнижи у категорији ЗЕВ/КС - 98,04%. Повећан проценат наплате у 2018. години резултат је појачаних активности Друштва на овом сегменту пословања и уз подршку и сарадњу свих осталих сектора Друштва.

Потписани репрограми у 2018. години по категорији потрошача

Р.бр	Категорија потрошача	Број Репрограма	Износ репрограма
1.	Индивидуални потрошачи	459	284.923,47
2.	Мала привреда	88	119.160,59
3.	Кућни савјети	54	32.401,72
4.	Друштвени потрошачи	15	43.500,10
	УКУПНО:	616	479.985,88

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

У току извјештајне године, обављане су активности уско везане за јавне набавке Друштва, пратили су се позитивни прописи у домену набавке робе, а посебно из домена Закона о јавним набавкама БиХ, те Смјерница и Правилника о јавним набавкама Друштва.

И извјештајном периоду набавке су вршене сходно усвојеном Плану набавки за 2018. годину и према конкретним захтјевима појединих сектора по поступку и процедурама како је регулисано Законом о јавним набавкама БиХ.

Стратешки циљ бр. 1: Планирање и провођење набавки

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.02.2018.</i>
ИЗРАДА ПЛАНА НАБАВКИ	Прикупљање план. величина за набавку од организ. дијелова за предметну годину	9	Шеф службе набаве	Кадровски	10 (111%)
	Израда годишњег плана набавке за предметну годину	1	Шеф службе набаве	Кадровски	1 (100%)
	Објава плана набавки на порталу јавних набавки и web-site-у Друштва	1	Шеф службе набаве	Кадровски	1 (100%)
ПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА НАБАВКИ	Пријем захтјева за набавку и утврђивање поступака за провођење набавке у складу са ЗЈН	750	Шеф службе набаве	Кадровски	1.099 (147%)
	Провођење поступка набавке	750	Шеф службе набаве	Кадровски	1.099 (147%)
ИЗВРШАВАЊЕ НАБАВКИ	Континуирано праћење потреба и повлачење роба у складу са Уговорима	200	Шеф службе набаве	Кадровски	196 (98%)
	Пријем роба у складиште и евиденција	2.200	Шеф службе набаве	Кадровски	2.019 (92%)

Набавке у 2018. години према поступцима:

Р.бр.	Врста набавке	Износ у КМ	Учешће у суми (%)
1.	Отворени поступак	1.818.451,18	32,64%
2.	Конкурентски захтјев	262.565,63	4,71%
3.	Директна набавка	577.439,24	10,37%
4.	Преговарачки поступак без објаве обавјештења	253.709,00	4,55%
5.	Анекс II дио Б	62.457,93	1,12%
6.	Изузећа у односу на чл. 10 ЗЈН	2.596.056,73	46,60%
	Укупно:	5.570.679,71	100,00%

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ ЗА ПОСЛОВНУ 2018. ГОДИНУ

Рачуноводственим политикама дефинисано је, да финансијски извјештаји дају формално и материјално тачне приказе финансијског положаја и остварених резултата у пословању у посматраном обрачунском периоду.

Напомене - уз финансијски извјештај појашњавају одређене позиције финансијских извјештаја, рађене су на основу члана 19., Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Сл. гласник РС" бр. 94/15) и члана 56. Статута друштва и „Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама Друштва“, а у складу са пуним сетом МСФИ – правно лице од јавног интереса.

У овом дијелу Извјештаја за пословну 2018. годину, наводе се сви релевантни финансијски извјештаји и показатељи како би се приказало финансијско стање „Водовода“ а. д. Бања Лука, и то:

- Стратешки циљеви Сектора за финансијске послове;
- Скраћени биланс стања са напоменама;
- Скраћени биланс успјеха и табела прихода и расхода са напоменама;
- Скраћени биланс токова готовине са напоменама;
- Ризици
- Инвестиције у 2018. години

Стратешки циљ бр.1: Управљање ликвидношћу друштва

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Управљање имовином и обавезама на начин да у сваком тренутку Друштво испуњава своје обавезе	Обезбјеђење континуираног прилива новчаних средстава кроз наплату потраживања од купаца	Остварити степен наплате потраживања на нивоу од 99%	Директор Сектора, Помоћник директора сектора, Шеф службе наплате	Кадровски	100%
	Измирење обавеза Друштва у року њиховог доспијећа	Плаћене све обавезе у року доспијећа		Финансијски, кадровски	95%
	Пријава доспјелих и авансних обавеза у систему мултилатералних компензација и цесија	Достављен обазац МЛК-2 (пријава обавеза) Берзи		Кадровски	100%

Стратешки циљ бр.2: Израда годишњих, полугодишњих и периодичних финансијских извјештаја у складу са релевантним Међународним рачуноводственим стандардима, Законом о рачуноводству и ревизији РС, правилницима и другим законским и подзаконским актима који регулишу ову област

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализовано до 31.12.2018.</i>
Вођење прописаних пословних евиденција	Контрола и књижење књиговодствених исправа	-	Директор сектора,	Кадровски	100%
	Креирање интерних исправа и обрачуна	-	Шеф службе рачуноводства		100%

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

	Вођење помоћних књига које су потребне за праћење и контролу пословања Друштва	-			100%
	Провођење редовног годишњег пописа средстава, потраживања и обавеза	Извјештај о попису			Извршен редован годишњи попис средстава, потраживања и обавеза
	Обрачун, евиденција и плаћање обавеза за порезе, доприносе и друге дацбине према држави, јавним фондовима и локалној заједници	Прописани обрасци/пријаве достављене надлежним институцијама		Кадровски, финансијски	100%
Обезбјеђење потребних информација за интерне кориснике	Праћење, евиденција и исказивање остварених прихода и расхода кроз израду мјесечних извјештаја о оствареном резултату пословања Друштва	Мјесечни извјештаји (12)	Директор сектора, Шеф службе рачуноводства	Кадровски	100%
	Евиденција и извјештавање о трошковима по мјесту настанка (по носиоцима/организационим јединицама)				
Обезбјеђење потребних података за екстерне кориснике и јавност	Објава периодичних финансијских извјештаја и информација у складу са захтјевима екстерних корисника	Финансијски извјештаји (4 извјештаја)	Директор сектора, Шеф службе рачуноводства	Кадровски	100%

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

	Омогућавање несметаног провођења екстерне ревизије финансијских извјештаја	Извјештај независног ревизора			100%
	Омогућавање да се контролни прегледи надлежних инспекцијских органа обављају у складу са законским прописима	Записник / Рјешење			100%
Континуирана едукација и праћење прописа из области рачуноводства и пореских прописа	Учешће на семинарима о континуираној едукацији у области рачуноводства и пореских прописа	Извјештаји о обављеној едукацији	Директор сектора, Шеф службе рачуноводства	Финансијски, кадровски	100%
Примјена савремених рачунарских програма	Координација на усклађивању програмских рјешења са промјенама рачуноводствених и пореских прописа и захтјева екстерних корисника	-	Директор сектора, Шеф службе рачуноводства	Кадровски	90%

Стратешки циљ бр.3: Усаглашавање стања имовине Друштва са оснивачем и већинским власником град Бања Лука

<i>Оперативни циљеви</i>	<i>Активности</i>	<i>Мјера реализације</i>	<i>Одговоран</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Реализован о до 31.12.2018.</i>
Проналажње адекватног рјешења за пренос, кориштење и управљање имовином, која је у власништву Града Бања Лука а даје се на кориштење и управљање Друштву	Покретење поступака за добијање одговарајуће документације од Града Бања Лука, за адекватну евиденцију имовине која је предмет преноса на кориштење и управљање	-	Управа Друштва, Директор сектора правних и општих послова, Директор сектора за финансијске послове	Кадровски	0% ⁽¹⁾

Напомена:

(1) У наредном периоду очекујемо покретање активности од стране Града Бања Лука, у правцу реализације активности које ће довести до реализације постављеног циља.

Скраћени биланс стања

Скраћени биланс стања	2018	2017
Активна		
Стална имовина	85.790.994	83.659.735
Текућа имовина	8.984.227	10.602.866
Готовински еквиваленти и готовина	1.474.696	853.094
Активна временска разграничења	1.157.041	1.048.906
Губитак изнад висине капитала		
Пословна актива	94.775.221	94.262.601
Пасивна		
Капитал	80.703.054	80.125.051
Основни капитал	35.655.181	35.434.161
Резерве	11.779.891	11.779.891
Ревалоризационе резерве	28.653.323	28.705.509
Нераспоређени добитак	4.335.908	4.205.490
Дугорочна резервисања	8.323.403	8.317.174
Дугорочне обавезе	2.282.770	2.723.284
Краткорочне обавезе	3.465.994	3.097.092
Пасивна временска разграничења	6.074	7.008
Пословна пасива	94.775.221	94.262.601

Стална средства класификована су на:

1. нематеријална улагања,
2. земљиште,
3. грађевинске објекте, који поред грађевинских објеката обухватају и:
  - ◆ резервоаре
  - ◆ цјевоводе водовода
  - ◆ цјевоводе канализације
4. постројења и опрема, лабораторијска опрема, моторна возила,
5. аванси и некретнине, постројења, опрема у припреми
6. дугорочни финансијски пласмани.

Основна средства се категоришу према својим радним и технолошким карактеристикама у сврху обрачуна амортизације.

Напомена бр. 1

Набавна вриједност сталних средстава на дан 31.12.2018. године, износи (АОП 001):

156.942.243 КМ, отписана 71.151.249 КМ, а садашња вриједност 85.790.994 КМ.

Нематеријална средства, некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине на дан 31.12.2018. године приказане су у сљедећој табели (АОП 002+АОП 008):

Конто	Назив	Набавна вриједност ПС 01.01.2018.	Набавка у току године	Исправка вриједност и на дан 31.12.2018.	Отпис		Садашња вриједност на крају год. 31.12.2018.
					НВ	ИВ	
014	Остала нематеријална улагања	2.328.446	58.752	459.822	-	-	1.927.376
015	Нематеријална средства у припреми	10.465.239	2.056.120	-	-	-	12.521.359
020	Земљиште	3.419.181	-	-	-	-	3.419.181
021	Грађевински објекти	113.069.327	2.655.832	55.286.369	-	-	60.438.790
022	Опрема	17.276.195	398.056	12.322.287	227.041	221.942	5.346.865
027	Аванси, опрема и инв. у припреми	2.755.466	-1.199.556	-	-	-	1.555.910
	УКУПНО	149.313.854	3.969.204	68.068.478	227.041	221.942	85.209.481

- ◆ Остала нематеријална улагања обухватају: трајно право кориштења земљишта, програмску опрему, софтверске апликације, употребне дозволе и сл.
- ◆ Износ од 12.521.359 КМ односи се на сервисирање обавеза преузетих по потписаном Уговору, прикупљање средстава за отплату намјенског кредита (10.000.000€) за финансирање пројекта „Градски систем водоснабдијевања и одвођења отпадних вода у Граду Бањалуци“. Кредитним средствима задужен је Град Бања Лука. У новембру 2012.год. потписан је и Анекс бр.1 Уговора, којим се дефинише обавеза издвајања новчаних средстава (са посебног рачуна) свакодневно на рачун Града у износу од 35% од дневног прилива (наплата од купаца из категорија индивидуалне потрошње, кућних савјета и ЗЕВ), почевши од 01.01.2013.године до 30.12.2023.год.

На основу члана 5. Одлуке о јавном водоводу и јавној канализацији („Сл.гл.Града

Б.Лука“бр.8/12) потписан је СПОРАЗУМ о предаји на управљање и одржавање јавног водовода и канализације по наведеном Пројекту, број 012-Г-2396/15 од 11.12.2015.године.

- ◆ Набавка грађевинских објеката износи 2.655.832 КМ и односи се на:
  - изградњу цјевовода за водоводну и канализациону мрежу 885.026 КМ,

- пренос (активирање) са инвестиција у току, пословну зграду Завода за изградњу купљену по Уговору ОПУ -1086/17 у износу 1.770.806 КМ.
- ◆ Опрема – набавна вриједност опреме износи 398.056 КМ, а односи се на набавку: машина, уређаја и инсталација, транспортних средстава и пословног инвентара.
- ◆ Аванси, опрема и инвестиционе некретнине у припреми су инвестиције чији су радови у току. То су реконструкција и изградња водоводне (примарне и секундарне) мреже, општа лабораторија за II фазу фабрике воде.
- Дугорочни финансијски пласмани (АОП 021) обухватају: издвојена средства ранијих година за кредитирање стамбене изградње радника 9.247 КМ, и остали финансијски пласмани обухватају: рекласификацију припадајућег износа краткорочних потраживања на дугорочна потраживања по основу потписаних споразума о нагодби или уговора о репрограму обавеза потрошача за утрошену воду („Клинички центар“, КП, „Будућност“ а.д. Лакташи, „Водовод“ а.д. Челинац,...) који доспијева у периоду дужем од годину дана од дана билансирања 3.376.978 КМ и дугорочно орочени депозити код банака 500.000 КМ.

ТЕКУЋА СРЕДСТВА

Текућа средства обухватају: залихе, краткорочна потраживања, краткорочне финансијске пласмане и готовину из пословних активности.

КМ

ОПИС	Напомена	АОП	ГОДИНА	
			31.12.2018.	31.12.2017.
Залихе	2	032	1.410.661	1.779.799
Краткорочна потраживања	3	040	3.652.843	4.634.695
Краткорочни финансијски пласмани	4	047	1.275.711	2.278.145
Готовина	5	056	1.474.696	853.094
ПДВ	6	059	13.275	8.227
Активна временска разграничења	7	060	1.157.041	1.048.906
УКУПНО		031	8.984.227	10.602.866

Напомена бр. 2 – Залихе

Залихе обухватају сљедеће: материјал (основни материјал, помоћни материјал, канцеларијски материјал, гориво, мазиво, резервне дијелове, заштитна опрема, хемикалије, резервне дијелове за водомјере), алат, ауто гуме и средства ХТЗ опреме.

На основу Одлуке Управе Друштва број 04-470/19, усвојен је Извјештај Комисије за процјену стања и вриједности залиха, урађено је обезвријеђење дијела залиха основног материјала од 50% што износи 288.817 КМ. Ради се о основном материјалу који није излазио из складишта најмање три претходне године. Тржишна вриједност тог материјала је знатно нижа од вриједности у пословним књигама. Материјал је претрпио физичко пропадање, оштећења, кородирања и стављањем у поновну функцију потребно је додатно улагање на истим.

Напомена бр. 3 – Краткорочна потраживања

Краткорочна потраживања износе 9.060.997 КМ, од чега се на исправку потраживања односи 5.408.154 КМ, нето потраживања 3.652.843 КМ.

Потраживања купаца за воду и канализацију (дугорочних и краткорочних), исказаних (диоАОП 29+диоАОП042+АОП044) која износе 12.379.666 КМ, исправка потраживања износи 8.702.866 КМ и садашња вриједност 3.676.800 КМ. Од исказаних потраживања купаца за воду -тужени износи, споразуми о нагодби и репрограми по свим категоријама износе:

1.	Категорија 31 - ДП	5.011.720
2.	Категорија 21 - МП	1.035.103
3.	Категорија 11 - КС и ЗЕВ	60.873
4.	Категорија 01 - ИП	<u>1.526.089</u>
	Укупно КМ	7.633.786

У категорији тужених (привредна друштва), значајан дио је отишао у стечај и на основу рјешења о закљученом стечају, потраживања од купаца се искњижавају из аналитичке евиденције, водећи рачуна да ли је потраживање исправљено преко исправке вриједности потраживања, и ако није иде на терет расхода пословања.

Извршена је рекласификација припадајућег износа краткорочних потраживања на дугорочна потраживања – остали дугорочни пласмани у складу са одредбама МРС 32 – Финансијски инструменти: презентација (параграф 11) и МРС 39 – Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање, по основу потписаних споразума о нагодби или уговора о репрограму обавеза потрошача за утрошену воду (узимајући у обзир временски период потписаних споразума и уговора), која доспијева у периоду дужем од годину дана од дана билансирања.

Напомена бр. 4 – Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани су орочени депозити код банака по уговорима до годину дана и дио дугорочних стамбених кредита датих радницима у ранијем периоду, који доспијевају до једне године.

Од укупног износа краткорочних финансијских пласмана код Банке Српске је остао орочени депозит у износу од 467.354 КМ које је признато потраживање по Одлуци број ЛО1-278/2016 од 08.06.2016.године и налази се у петом исплатном реду.У пословним књигама износ ороченог депозита у вриједности од 467.354 КМ је исправљен преко расхода пословања.

Напомена бр. 5 – Готовина

Готовина и новчани еквиваленти износе 1.474.696 КМ. Девизни рачун изражен је у новчаној јединици EUR и прерачунао је по важећем курсу на датум билансирања.

Напомена бр. 6 – ПДВ

Износ обавезе за ПДВ по издатим авансним фактурама је 13.275 КМ.

Напомена бр. 7 – АВР

Активна временска разграничења обухватају: премију осигурања, авансне рачуне добављача, авансне рачуне купаца, обрачуната потрошња за индивидуалне потрошаче (tromјесечни период читања),обрачунате камате на орочене депозите, поврат више издвојених средстава за отплату кредита KfW банке.

ИЗВОРИ СРЕДСТАВА

КМ

ИЗВОРИ СРЕДСТАВА	Напомена	АОП	ГОДИНА	
			31.12.2018.	31.12.2017.
Капитал	8	102	35.655.181	35.434.161
Емисиона премија	8	110	278.751	0
Законске резерве	9	113	7.086.832	7.086.832
Статутарне резерве	9	114	4.693.059	4.693.059
Ревалоризационе резерве	9	116	28.653.323	28.705.509
Нераспоређени добитак ранијих година	10	120	4.205.490	4.062.680

Нераспоређени добитак текуће године	10	121	130.418	142.810
Дугорочна резервисања	11	126	8.323.403	8.317.174
Дугорочне обавезе	12	136	2.282.770	2.723.284
Краткорочне обавезе	13	144	3.465.994	3.097.092
УКУПНО		164	94.775.221	94.262.601

Напомена бр. 8 - Структура капитала

КМ

Град Бања Лука	65%	23.255.365
ПРЕФ а.д. Бања Лука	10%	3.543.416
Фонд за реституцију РС а.д. Бања Лука	5%	1.771.708
ЗИФ-ови и остали акционари	20%	7.084.692
УКУПНО	100%	35.655.181

Капитал је разврстан према Судском регистру. Акције котирају на Бањалучкој берзи. Књига акционара води се код Централног регистра хартија од вриједности и на дан 31.12.2018 .године вриједност у књигама је усклађена са књигом акционара.

Скупштина Друштва је на ванредној сједници која је одржана 30.11.2018.године донијела Одлуку о повећању основног капитала број: 04-БМС-9950/3-18.

Основни капитал Друштва, уписан у судски регистар код Окружног привредног суда у Бањој Луци, прије доношења ове Одлуке , износио је 35.434.161 КМ а састојао се од 35.434.161 редовне акције, класе „А“ са правом гласа, номиналне вриједности 1 КМ по акцији.

Друштво је другом емисијом акција понудом упућеном квалификованом инвеститору без обавезе објављивања проспекта, емитовало укупно 340.000 акција, класе „А“, номиналне вриједности 1 КМ, укупне номиналне вриједности 340.000 КМ. Понуда акција из друге емисије била је упућена квалификованом инвеститору – Граду Бања Лука, који је власник 65,006040% редовних акција Друштва на дан усвајања Одлуке о другој емисији. Продајна цијена акција из друге емисије износила је 2,2612 КМ по акцији, док је укупна продајна вриједност емисије износила 768.808 КМ. Емисија је вршена уз кориштење права прече куповине акција постојећих акционара, уписаних у књигу акционара на дан пресека 21.10.2018.године.

Квалификовани инвеститор – Град Бања Лука је потписивањем писане изјаве – уписнице, по основу права прече куповине, дана 30.10.2018.године, уписао 221.020 редовних акција из друге емисије, а и уплата средстава је извршена истог дана.

Другом емисијом акција, закључно са 12.11.2018.године као посљедњим даном за упис и уплату акција, укупно је уписано и уплаћено 221.020 акција, односно 65,005882% од емитованог броја акција, укупне вриједности 499.770 КМ.

Основни капитал Друштва повећан је по основу друге емисије редовних (обичних) акција и након повећања износи 35.655.181 КМ и састоји се од 35.655.181 редовних акције, класе „А“ са правом гласа, номиналне вриједности 1 КМ по акцији.

Напомена бр. 9 – Резерве

Законске и статутарне резерве формирају се у складу са законом и рачуноводственом политиком. Ревалоризационе резерве су резултат књижења позитивних ефеката процјене вриједности имовине из ранијег периода, а укидају се када средство престаје да се признаје, тј. када се повуче из употребе услед расхоровања или продаје.

Напомена бр. 10 - Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак ранијих година је резултат преноса издвојених средстава са конта финансијских расхода, а на основу Споразума са Градом о преносу средстава на управљање и одржавање по Пројекту КfW банке (на нематеријална улагања а у корист добити ранијих година).

За период 01.01.-31.12.2018. године остварена је добит и то:

Добит по билансу стања (пренос из ревалоризационих резерви дијела средстава која се односе на расхорована основна средства)	52.186
---	--------

Добит по билансу успјеха	78.232
--------------------------	--------

Укупно остварена добит:	<u>130.418 КМ</u>
-------------------------	-------------------

Напомена бр.11-Дугорочна резервисања и разграничени приходи и примљене донације

Резервисања за накнаде и бенефиције запослених у складу са примјеном Међународног рачуноводственог стандарда (МРС 19), од стране овлаштеног актуара раде се на годишњем нивоу. Укупна резервисања за отпремнине, јубиларне награде, регрес и остале накнаде запослених износи 957.475 КМ, резервисања за судске трошкове 200.000 КМ.

Разграничени приходи и примљене донације износе 7.165.928 КМ,а то су резервисања за основна средства која проистичу из донација ЕУ на пројектима ревитализације Фабрике воде, смањење

губитака у мрежи и донација опреме и лабораторијских уређаја, те изградња примарних цјевовода и реконструкције одређених цјевовода из ранијег периода.

Од укупних средстава резервисања значајно је поменути да је Град Бања Лука учествовао у финансирању изградње Фабрике воде „ПП Новоселија 2“ у укупном износу од 3.050.000 КМ, ЈП „Воде Српске“ у износу од 96.000 КМ.

Дугорочна резервисања се укидају на годишњем нивоу. Сразмјеран дио трошкова амортизације који се односи на ова средства, са дугорочних резервисања се преноси на приход од донираних средстава, на крају године.

Напомена бр. 12 - Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе, односе се на кредит који Друштво има код Свјетске банке - Међународна асоцијација за развој по Пројекту урбане инфраструктуре и пружања услуга. Гарант за кредит је Влада РС, са којом је склопљен Супсидијарни финансијски споразум и по том основу плаћа се камата и провизија Министарству финансија. Кредит је реализован у 2011.години, а отплата је кренула у октобру 2012.године. Износ рате је 105.671 SDR (протувриједност 250.952 КМ на дан 31.12.2018. год.). Износ одобреног супсидијарног финансирања износи SDR 2.546.300 или 3.666.672 USD. Кредит је везан за SDR и прерачунава се по важећем курсу на дан састављања обрачуна (периодичног и годишњег и изискује позитивне или негативне курсне разлике. Негативна курсна разлика исказана је на дан 31.12.2018. године у износу од 65.085 КМ. Свака отплата главнице (15.04. и 15.10) прерачунава се по курсу на дан доспијећа рате и утиче на резултат пословања Друштва. Отплата кредита ће трајати до 15.04.2024.године. Расходи камата по наведеном кредиту терете расходе пословања и у 2018.год. су 63.127 КМ.

КМ

ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
До 1 године	501.907	490.842
Од 1 до 2 године	501.907	490.842
Од 3 до 5 година	1.505.721	1.472.526
Преко 5 година	275.142	759.916
УКУПНО	2.784.677	3.214.126

Напомена бр. 13 - Краткорочне обавезе

КМ

КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	АОП	ГОДИНА	
		31.12.2018.	31.12.2017.
Дио дугорочних финан.обавеза до годину дана	147	501.907	490.842
Примљени аванси	151	534.704	465.100
Добављачи у земљи и иностранству	153 154	1.377.352	1.173.791
Обавезе за зараде и накнаде зарада	157	672.726	583.834
Друге обавезе	158	117.023	42.084
ПДВ	159	164.924	234.930
Обав.за остале пор. и допр. и др.дажбине	160	91.284	99.503
ПВР	162	6.074	7.008
УКУПНО	144	3.465.994	3.097.092

- ◆ износ дугорочних финансијских обавеза до годину дана је износ рате кредита Свјетске банке која доспијева у 2019. години.
- ◆ Пренос аванса – претплате купаца на дан 31.12.2018.године.
- ◆ Обавезе према добављачима су износ обавеза на дан 31.12.2018.године.
За мултилатералну компензацију која је одржана у 2018.години Друштво је пријавило укупно 4.511.544 КМ обавеза. Од тога је путем система компензовано 655.004 КМ обавеза (по коначним извјештајима о извршеној мултилатералној компензацији).
- ◆ Обавезе за зараде и накнаде су укалкулисане обавезе са 31.12.2018.године.
- ◆ Друге обавезе обухватају укалкулисане обавезе за: превоз радника, јубиларне награде и отпремнине, обавезе према члановима надзорног одбора и друге обавезе.
- ◆ Укалкулисане обавезе за ПДВ на дан 31.12.2018. године.
- ◆ Обавезе за порезе и доприносе су: обавезе за водни допринос, накнада за кориштење шума, противпожарна накнада, обавезе за бенефицирани радни стаж.
- ◆ Пасивна временска разграничења су: авансни рачуни купаца, авансни рачуни добављача.

У биласу стања на позицији ванбилансне активе и пасиве налази се износ од 15.286.078 КМ. То су: потраживања од купаца који су тужени у ранијем периоду, у међувремену отишли у стечај, а судски процес још није завршен износ од 813.638 КМ. Средства која су предата по Уговору на управљање ,кориштење и одржавање водоводне мреже у насељу Јаблан 53.402 КМ од Општине Лакташи. Вриједност средстава која су Уговором о предаји на управљање и одржавање објеката и

инфраструктуре број 12-G-4207/18 (Град Бања Лука) од 15.10.2018.год.(локални водоводи) пренесени „Водоводу“ а.д. на управљање и одржавање у укупном износу од 14.419.038 КМ, а све у складу са чланом 5.Одлуке о јавном водоводу и јавној канализацији („Сл.гл. Града Бања Лука“бр.8/12,9/16,39/16).

Биланс успјеха са напоменама

Преглед прихода и расхода у 2017. и 2018. години и план за 2019. годину.

КОНТО	ОПИС	Остварено	Остварено	План
		I-XII 2017	I-XII 2018	I-XII 2019
	УКУПНИ ПРИХОДИ	17.213.859	17.322.136	17.305.469
611	<i>Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту</i>	15.273.363	15.053.826	15.594.469
	Приходи од продаје воде	11.853.099	11.733.550	12.098.345
	Приходи од продаје канализације	2.455.617	2.422.541	2.496.124
	Приходи од вршења услуга	964.647	897.735	1.000.000
621	<i>Приходи од активирања учинака</i>	1.168.690	820.492	1.200.000
652	<i>Приходи од донација</i>	297.730	280.868	240.000
661	<i>Приходи од камата</i>	96.995	67.762	100.000
662	<i>Позитивне курсне разлике</i>	254.698	92	0
676	<i>Вишкови материјала</i>	228	47	1.000
677	<i>Наплаћена отписана потраживања</i>	42.931	9.767	80.000
679	<i>Остали приходи</i>	79.225	96.766	90.000
689	<i>Приходи од усклађивања вриједности потраживања од купаца</i>		992.518	
	УКУПНИ РАСХОДИ	17.140.673	17.243.904	17.224.131
511 512	<i>Трошкови материјала</i>	1.216.387	1.317.754	1.400.000
513	<i>Трошкови горива и енергије</i>	1.795.933	2.039.879	1.900.000
520	<i>Трошкови бруто зарада</i>	5.643.626	6.148.588	5.770.058
	Бруто зарада-плате	3.350.421	3.644.640	3.427.793
	Бруто зараде-накнаде за боловање	38.298	41.498	37.689
	Порез на зараде-бруто зараде-плате	280.127	257.916	286.101
	Допринос-бруто зараде-плате	1.874.308	2.046.237	1.915.606
	Бруто зараде - пореска картица	100.474	158.298	102.869
521	<i>Трошкови бруто накнада зарада</i>	2.391.052	2.381.877	2.444.273
522 523	<i>Трошкови бруто накнада члановима надзорног одбора и одбора за ревизију</i>	71.642	71.642	72.000
524 525 529	<i>Трошкови бруто осталих личних расхода</i>	330.526	580.818	300.000
531	<i>Трошкови транспортних услуга</i>	312.997	329.518	313.300

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

	Транспортне услуге	3.186	3.074	3.300
	Трошкови ПТТ услуга	309.811	326.444	310.000
532	Трошкови одржавања основних средстава	411.461	270.141	400.000
533	Закупнина пословног простора		41.634	
535	Трошкови рекламе и пропаганде	36.523	19.048	35.000
539	Трошкови осталих услуга	99.759	104.812	120.000
540	Амортизација	2.492.149	2.318.136	2.775.000
541	Трошкови резервисања	510.063	218.356	150.000
550	Трошкови непроизводних услуга	321.105	328.783	351.000
	Трошкови ревизије финансијских извјештаја и трошкови адвокатских услуга	25.770	43.258	30.000
	Трошкови здравствених услуга	263.565	266.660	280.000
	Трошкови образовања запослених, трошкови усавршавања - семинари	20.908	11.320	30.000
	Трошкови за услуге осталих друштвених дјелатности-Бањалучка берза	6.000	6.000	6.000
	Остале непроизводне услуге републичке таксе и сл., трошкови процјене имовине	4.861	1.544	5.000
551	Трошкови репрезентације	29.553	25.503	28.000
552	Трошкови премије осигурања	54.588	63.221	70.000
553	Трошкови платног промета	20.307	21.306	20.000
554	Трошкови чланарина	19.652	22.823	19.500
555	Трошкови пореза	60.595	34.031	40.000
556	Трошкови доприноса	9.634	9.141	30.000
559	Остали нематеријални трошкови	287.918	307.459	290.000
561	Расходи камата	87.995	79.160	100.000
562	Негативне курсне разлике	160	65.133	0
570	Губици на основу расходовања и отписа основних средстава и нематеријалних улагања некретнина, постројења и опреме	4.392	5.099	35.000
576	Мањкови	902	165	1.000
578	Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања	83.584	45.270	80.000
579	Расходи по основу расходовања залиха материјала робе и остали расходи(накнада штете трећим лицима)	17.712	105.791	10.000
585	Обезвређење залиха материјала		288.817	
588	Обезвређење потраживања примјеном индиректне методе утврђивања отписа потраживања	830.457	0	470.000
	ДОБИТ-НЕРАСПОРЕЂЕНА			
	Порез на добит			
	НЕТО ДОБИТ	73.186	78.232	81.338
	ГУБИТАК			

ПРИХОДИ

Приходи Друштва су:

- Пословни приходи
- Финансијски приходи
- Остали приходи

Укупни приходи износе 17.322.136 КМ (АОП 301)

КМ

ПРИХОДИ	Напомена	АОП	ГОДИНА	
			31.12.2018.	31.12.2017.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ				
Приходи од продаје воде	14	206	11.733.550	11.853.099
Приходи од обрачунате канализације	14	206	2.422.541	2.455.617
Приходи од извршених услуга	14	206	897.735	964.647
Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	15	210	820.492	1.168.690
Остали пословни приходи (приходи од донација)	16	215	280.868	297.729
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ				
Приходи од камата и позитивне курсне разлике	17	231	67.854	351.693
ОСТАЛИ ПРИХОДИ				
Добици од продаје средстава, вишкови, наплата отписаних потраживања, приходи по основу затварања обавеза, добници по основу продаје дугорочних ХОВ	18	246	106.579	122.384
Приходи од усклађивања вриједности имовине(потраживања од купаца)	19	270	992.517	0
УКУПНО		301	17.322.136	17.213.859

Напомена бр. 14 – Пословни приходи

Пословни приходи Друштва обухватају сљедеће групе рачуна:

- приход од продаје воде,
- приходи од обрачунате канализације,
- приходи од вршења услуга,
- приходи од донација,
- остали приходи.

Напомена бр. 15 – Приходи од активирања или потрошње робе и учинака

Приходи који су настали као резултат изградње и реконструкције водоводне и канализационе мреже, на примарним и секундарним цјевоводима, у властитој режији износе 820.492 КМ.

Напомена бр. 16 – Приходи од донираних средстава

Одговарајући дио обрачунате амортизације (разграничени приход од донираних средстава) преноси се у приход текућег периода. Износ прихода остварених по том основу је 280.868 КМ.

Напомена бр. 17 – Финансијски приходи

Финансијски приходи су: камате по тужбама купаца - потрошача у износу од 35.316 КМ, камате по ороченим депозитима у банкама у износу од 32.446 КМ, и позитивне курсне разлике од 92 КМ.

Напомена бр. 18 – Остали приходи

Остале приходе сачињавају: наплаћена отписана потраживања од купаца, вишкови материјала, наплаћени приходи од купаца по плаћеним судским трошковима, и приходи од усклађивања вриједности остале имовине-потраживања.

РАСХОДИ

Укупни расходи пословања износе 17.243.904 КМ (АОП 302).

КМ

РАСХОДИ	Напомена	АОП	ГОДИНА	
			31.12.2018.	31.12.2017.
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ				
Трошкови материјала	19	218	3.357.634	3.012.320

Трошкови бруто зарада и накнада зарада и осталих личних расхода	20	219	9.182.925	8.436.846
Трошкови производних услуга	21	222	765.153	860.741
Трошкови амортизације и резервисања	22	223	2.536.492	3.002.211
Нематеријални трошкови	23	226	769.094	733.125
Трошкови пореза	24	227	34.031	60.595
Трошкови доприноса	24	228	9.141	9.634
Расходи камата	25	240	79.160	87.995
Негативне курсне разлике	25	241	65.132	160
Губици по основу продаје и расходања нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	26	258	5.099	4.392
Мањкови	26	264	165	902
Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања	26	266	45.270	83.584
Расходи по основу расходања залиха материјала	26	267	105.791	17.711
Обезврјеђење залиха материјала	26	286	288.817	0
Обезврјеђење потраживања примјеном индиректне методе утврђивања отписа потраживања	26	288	0	830.457
УКУПНО		302	17.243.904	17.140.673

Напомена бр. 19 – Трошкови материјала

Трошкови материјала обухватају: утрошак основног материјала, резервних дијелова, горива и енергије, ситног инвентара и амбалаже.

КМ

ОПИС	АОП	ГОДИНА	
		31.12.2018.	31.12.2017.
Трошкови материјала		1.317.754	1.216.387
Трошкови горива и енергије		2.039.880	1.795.933
УКУПНО	218	3.357.634	3.012.320

Напомена бр. 20 - Трошкови бруто зарада и накнада и остали лични расходи**(АОП 219)**

Трошкови бруто зарада и накнада су: обрачунати износи зарада и накнада са припадајућим порезима и доприносима који припадају радницима у складу са Законом о раду и подзаконским актима Друштва који регулишу ову област.

У табеларном прегледу приказане су нето плате радника-плата након опорезивања, порези и доприноси:

КМ

ОПИС	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Нето плате радника-плате након опорезивања	3.644.640	3.350.421
Накнаде за боловање	41.498	38.298
Порези	257.916	280.126
Доприноси	2.046.237	1.874.308
Пореска картица	158.298	100.473
УКУПНО	6.148.589	5.643.626

Остале накнаде личних примања са порезима и доприносима исплаћене су у складу са Законом о раду а то су:

КМ

ОПИС	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Остале бруто накнаде зарада (топли оброк и регрес са припадајућим порезима и доприносима)	2.381.877	2.391.052
Трошкови бруто накнада члановима Надзорног одбора и Одбора за ревизију са порезима и доприносима	71.642	71.642
Остали лични расходи (отпремнине, дневнице за службени пут, превоз, бенеф. радни стаж, са припадајућим порезима и доприносима)	580.817	330.526
УКУПНО	3.034.336	2.793.220

Укупно трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (АОП 219) износе:

$$6.148.589 + 3.034.336 = 9.182.925 \text{ КМ.}$$

Напомена бр. 21 - Трошкови производних услуга

КМ

ОПИС	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Трошкови транспортних услуга (ПТТ услуге, остале транспортне услуге)	329.518	312.998
Трошкови одржавања основних средстава	270.141	411.461
Трошкови закупа	41.634	0
Трошкови рекламе и пропаганде	19.048	36.523
Трошкови осталих услуга (комуналне, заштите на раду, стручни часописи и сл.)	104.812	99.759
УКУПНО	765.153	860.741

Напомена бр. 22 - Трошкови амортизације и резервисања

Амортизација средстава се обрачунава у складу са рачуноводственом политиком и износи 2.318.136 КМ а трошкови резервисања за судске спорове 200.000 КМ и јубиларне награде 18.356 КМ.

Напомена бр. 23 – Нематеријални трошкови

КМ

ОПИС	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Трошкови непроизводних услуга (ревизија финанс.извјештаја, адвокатске услуге, здравствене услуге, трошкови семинара, трошкови дератизације, прекоп јавних површина, берза, процјена имовине)	328.783	321.105
Трошкови репрезентације	25.503	29.553
Трошкови премије осигурања	63.221	54.588
Трошкови платног промета	21.306	20.308
Трошкови чланарина (ПК РС, ПК БиХ, Удружење Водовода, чланарина ЦРХОВ)	22.822	19.653
Остали нематеријални трошкови (таксе по тужбама, исплате за смрт члана уже породице, признавање дијела трошкова прикључка за породице пог.бораца РС и кориснике социјалне помоћи, интерна потрошња воде).	307.459	287.918
УКУПНО	769.094	733.125

Напомена бр.24 – Трошкови пореза и доприноса

КМ

ОПИС	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Трошкови пореза (накнада за шуму, противпожарна накнада, накнада за земљиште, ост. порези)	34.031	60.595
Доприноси (за запошљавање и професионалну рехабилитацију инвалида, допринос за солидарност за поплаве, водни допринос)	9.141	9.634
УКУПНО	43.172	70.229

Напомена бр. 25 – Финансијски расходи

Расходи камата – по кредиту Свјетске банке (плаћање два пута годишње 15.04. и 15.10.) износе 63.127 КМ, затезне камате 16.033 КМ и негативне курсне разлике 65.132 КМ.

Напомена бр. 26 – Остали расходи

Остале расходе чине: расход основних средства по извјештају о попису, мањкови, расходи по основу отписа залиха материјала по попису и исправке вриједности потраживања од купаца, обезвријеђење потраживања примјеном индиректне методе отписа потраживања и обезвријеђење осталих краткорочних пласмана.

Расходовање нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме је износ од 5.099 КМ за отпис средстава која нису за употребу, по усвојеном Извјештају о попису на дан 31.12.2018. године.

Расходи по основу отписа залиха материјала, резервних дијелова и мањкови су такође износи по усвојеном Извјештају о попису на дан 31.12.2018. године износе 105.956 КМ.

Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања износе 45.270 КМ. Обезвријеђење залиха материјала у складишту износи 288.817 КМ.

Напомена бр. 27 – Коментар биланса токова готовине

КМ

ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Готовина из пословних активности	17.564.792	15.998.964
Готовина из активности инвестирања	549.251	1.638.582

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Готовина из активности финансирања	499.770	0
УКУПНО	18.613.813	17.637.546

ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	ГОДИНА	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Готовина из пословних активности	14.006.333	12.910.840
Готовина из активности инвестирања	1.312.051	2.687.866
Готовина из активности финансирања	2.673.871	2.685.450
УКУПНО	17.992.255	18.284.156

Прилив готовине већи је од одлива за 621.558 КМ.

Напомена бр. 28– Управљање финансијским ризицима

Пословање Друштва је изложено разним финансијским ризицима: тржишном, девизном, кредитном и ризику ликвидности.

Програм управљања финансијским ризицима Друштва је усмјерен на немогућност предвиђања догађаја на финансијским тржиштима и тежи минимизирању могућих негативних ефеката на финансијске токове Друштва. Друштво не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Српској.

Тржишни ризик

Тржишни ризик се односи на ризик одређене промјене цијена, као што су промјене цијена најзначајнијих сировина, курсава страних валута и промјене каматних стопа, могу да утичу на висину прихода Друштва или вриједност финансијских инструмената.

Девизни ризик

Изложеност Друштва девизном ризику односи се на остале дугорочне финансијске пласмане, краткорочне финансијске пласмане, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне кредите, остале дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе из пословања деномиране у страниј валути. Књиговодствена вриједност монетарних средстава и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештаја је:

КМ

ВАЛУТА	СРЕДСТВА		ОБАВЕЗЕ	
	2018	2017	2018	2017

EUR	447	354	-	-
USD	973	929	-	-
RSD	287	287	-	-
SDR	-	-	2.784.677	3.214.125
УКУПНО	1.707	1.570	2.784.677	3.214.125

На основу објелодаћене структуре имовине и обавеза у иностраној валути евидентно је да на Друштво има утицај промјена девизног курса SDR (обавезе по кредиту Свјетске банке).

У сљедећој табели приказана је осјетљивост Друштва на ап्रेसијацију и депресијацију КМ за 10% у односу на SDR:

	КМ			
	2018		2017	
	+10%	-10%	+10%	-10%
SDR	278.467	(278.467)	321.412	(321.412)
УКУПНО	278.467	(278.467)	321.412	(321.412)

Кредитни ризик

Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да своја дуговања према Друштву измире у потпуности и на вријеме, што аутоматски резултира финансијским губитком Друштва. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане и потраживања.

Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика, јер се његова потраживања и пласмани односе на велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима.

Ризик ликвидности

Друштво управља ризиком ликвидности на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава своје обавезе. Управљање ризиком значи да Друштво одржава одговарајуће новчане резерве, прати стварне новчане токове и одржава адекватан однос доспијећа финансијских средстава и обавеза.

Напомена бр. 29– Потенцијалне обавезе

Тужбе које се воде против Друштва у износу од 200.000 КМ, чији су исходи неизвјесни могу утицати на финансијске ефекте пословања Друштва.

ИНВЕСТИЦИЈЕ У 2018. ГОДИНИ

Све инвестиције у 2018. години финансиране су од стране Друштва и износе **1.853.038 КМ**, што је за 52,8% мање него у претходној години, када су инвестиције износиле 3.509.074 КМ. Због преузимања сеоских водовода и свих пословних расхода који су из тога произашли, Друштво није било у могућности да инвестира на нивоу претходних година.

Струкура инвестиција:

Инвестиције (КМ)	2018	Учешће
Изградња секундарне водоводне мреже	414.300	22,4%
Радови на санацији цјевовода	394.047	21,3%
Успостава командно-контролног центра	5.100	0,3%
Изградња објекта опште лабораторије у Новоселији	390.336	21,1%
Набавка пословне зграде	265.806	14,3%
Опрема - машине	77.978	4,2%
Опрема - уређаји и инсталације	103.942	5,6%
Опрема - лабораторијска опрема и инсталације	5.800	0,3%
Опрема - транспортна средства	181.859	9,8%
Опрема - рачунарска опрема	13.870	0,7%
УКУПНО	1.853.038	100,00%

Друштво је сопственим средствима финансирало инвестиције у 2018. години, које су од кључног значаја за обављање основне дјелатности. Највећи дио, тачније 808.347 КМ, односно 43,6% од укупних инвестиција, односи се на изградњу секундарне водоводне мреже и радове на санацији цјевовода. Друга по величини вриједност инвестиција је изградња објекта опште лабораторије у Новоселији која износи 390.336 КМ, односно 21,1% од укупних инвестиција. Све остале инвестиције износе 654.352 КМ, односно 35,3%.